

Terugmeldingen 1999-2.

Gerrit Speek

Geselecteerd uit de database van de Ringcentrale, maar meestal ingezonden door de betreffende ringer of melder.

Een fotokopie van uw memorabele melding is altijd **van harte** welkom. Uw (handmatige) hulp voor deze rubriek wordt erg op prijs gesteld, omdat de verwerking van het grootste deel van de terugmeldingen volledig geautomatiseerd is.

Jan van Gent, *Sula bassana*, ringnr. London .1026169

Geringd als pull op Bass Rock op 15 juli 1962. Gemeld, vers dood, in Griete, Zeeland op 12 september 1996 door de heer A.H.N. Schaap. Qua ring- en vindplaats niks bijzonders natuurlijk, hoewel... dit is 'slechts' de 307e terugmelding, maar wel qua leeftijd! Ook volgens de Europese 'langst levenden' lijst is dit de oudste tot nu toe: 34 jaar en 2 maanden.

Ooievaar, *Ciconia ciconia*, ringnr. Arnhem 3901

Geringd in Meppel als nestjong op 13 juni 1998 door A. Enters en W. van Nee (wie anders zou je zeggen). Teruggemeld op 1 augustus 1998 uit Mali, geschoten, afgelegde afstand 4137 km. Geen hemelbestormend nieuws natuurlijk: nu zijn er vijf terugmeldingen uit Mali en ook nog een stuk of tien elders uit Afrika, maar het ooievaars-project van Vogelbescherming is er dus wel degelijk in geslaagd om 'normaal' trekkende ooievaars 'voort te brengen'.

Wilde Eend, *Anas platyrhynchos*, ringnr. Riga C..97382

Geringd als pull, vrouw op 26 mei 1998 op het Engure meer in Letland. Door F. Majoor met telescoop afgelezen in Arnhem op 31 januari 1999. Je zou het bijna vergeten, omdat de Wilde Eend in Nederland soms een beetje denigrerend wordt bekeken, maar er zijn nog echte 'wilde' en ze trekken ook. In de databank is het aantal terugmeldingen nogal opmerkelijk: tussen 1940 en 1949: 165, 1950-1959: 4946, 1960-1969: 2894, 1970-1979: 658, 1980-1989: 375 en na 1989: 109. Voornamelijk veroorzaakt natuurlijk door het ringverbod na de zestiger jaren, omdat we letterlijk overspoeld werden met terugmeldingen. Misschien ook wel omdat er minder worden (wordt ?) geschoten.

Scholekster, *Haematopus ostralegus*, ringnr. Reykjavik ..455836

Geringd als pull op 20 juni 1994 op IJsland. Bij Den Helder met telescoop afgelezen door C.J. de Graaf in januari, februari en maart 1999. Er zijn natuurlijk vogels in Nederland gevonden die in het buitenland als pull zijn geringd (uit Noorwegen, Zweden, Finland, Denemarken en Duitsland), maar dit is de allereerste uit IJsland. Een snel contact hierover met de IJslandse en Engelse ringcentrale leerde dat die populatie (ca. 10.000 paren) voor het overgrote deel in noord-west Groot Brittannië overwintert en slechts enkele het vaste land bereiken (Noord Frankrijk, Portugal, Spanje).

Kievit, *Vanellus vanellus*, ringnr. Arnhem .1336368

Geringd als pull op 5 juni 1996 in Broeksterwoude, Friesland door C. Bil. Terug-gemeld op 15 oktober 1998, vers dood, geschoten in Petrozavodsk, Russische Federatie (61.48 N 34.17 E). Qua afstand voor een Kievit niet zoveel bijzonders (vele tientallen zijn op meer dan 2000 km afstand gemeld, deze "slechts" op 1930 km). Het aantal vogels dat in Nederland als nestjong is geringd en toch zover oostelijk en noordelijk terecht komt is op de vingers van twee handen te tellen. Daarvan is dit de meest oostelijke en op één na de meest noordelijke.

Kleine Jager, *Stercorarius parasiticus*, ringnr. Stavanger .6179296

Geringd als nestjong op 14 juli 1998 in te Slettnes in Noorwegen. Dood gevonden door B. Winters op 23 oktober 1998 op het wad bij Wieringen. Geen schokkend nieuws natuurlijk, Kleine Jagers op trek zie je voornamelijk in augustus-oktober en minder in april-mei, maar dit is wel pas de zevende terugmelding in Nederland. Opvallend is dat een week eerder ook een Kleine Jager van dezelfde ringplaats in Noorwegen in Nederland werd gevonden.

Kokmeeuw, *Larus ridibundus*, ringnr. Madrid-Icona .4020569

Geringd als na 1e kj op 14 februari 1993 in Valdemingomez, Spanje. Het ring-nummer afgelezen door R.J. Buijs op 30 mei en 12 juni 1997 op de vuilstort bij Breda. De ringplaatsen van de in Nederland gevonden vogels, die in het buitenland als pull zijn geringd, zijn voornamelijk Duitsland, Denemarken, Polen, Zweden, Finland en de Baltische staten. De ringplaatsen van de in Nederland gevonden vogels, die in het buitenland als volgroeid zijn geringd komen daarmee voor een groot deel overeen, aangevuld natuurlijk met een aantal vogels uit zuidelijke streken: o.a. 67 uit Frankrijk en 20 uit Spanje.

Visdief, *Sterna hirundo*, ringnr. Arnhem K.805312

Geringd als nestjong op 7 juli 1985 door N. van Swelm op de Maasvlakte. Teruggemeld als 'stern', vers dood, op Bird Island, Lambert's Bay, Western Cape Province, Zuid Afrika, afgelegde afstand (hemelsbreed) 9443 km. Dat visdieven tot in Zuid-Afrika komen is niet onbekend natuurlijk, maar dit is pas de vierde terugmelding van aldaar. Wel meer (ca. 275) terugmeldingen uit 'de goudkust' (Ghana, Sierra Leone, Liberia, Ivoor Kust etc.) en een enkeling uit Gabon en Angola.

Boerenzwaluw, *Hirundo rustica*, ringnr. Arnhem AA.25667

Geringd op 4 september 1998 als 1e kj op een slaappleats in Elburg door B. van den Brink. Teruggemeld uit Ghana op 24 december 1998, gevangen, verdere conditie en lot van de vogel onbekend. Ook weer zo'n voorbeeld van "wisten we al dat ze daar naar toe gingen", maar je zal zo'n terugmelding maar thuis gestuurd krijgen. Terugmeldingen zijn er tot nu toe uit: Namibië 2, Ghana 9, Nigeria 19, Zuid Afrika 3, Ivoor Kust 3, Zaire 7, Congo 3, Liberia 1, Gabon 1.

Huiszwaluw, *Delicon urbica*, ringnr. Arnhem F.431662

Geringd op 27 juli 1992 als na 1e kj door H. Oome en H. van Vught. Gevangen en los, ook door Huub en Harry, voor het laatst op 20 juli 1998. Leeftijd dus minimaal 7 jaar, oudere vogels waren niet te vinden tussen alle (n=413) terugmeldingen. Een 'duitse' Huiszwaluw werd ooit 14 jaar en 5 maanden oud.

Roodborst, *Erithacus rubecula*, ringnr. Arnhem F.757286

Geringd als na 1e kj op 22 maart 1997 door J. de Jong in Rohel, Friesland. Gevangen en los door een ringer op 2 oktober 1998 op de Fair Isles. Slechts zeven vogels ringde Jan die ochtend en deze gaf een leuke terugmelding. Het is verleidelijk om te denken dat de vogel op 22 maart op weg is naar zijn broedgebied (Scandinavië ?), en in de herfst van 1998, via de Shetlands en de Fair Isles, op weg is naar zijn overwinteringsgebied.

Koperwiek, *Turdus iliacus*, ringnr. Arnhem H.237101

Geringd als 1e kj. op 22 oktober 1997 in Reusel, Noord-Brabant door J. Wouters. Gevangen en los door een ringer op 15 december 1997 op Mallorca. De trek vanuit Nederland is zowel zuid-westelijk (Frankrijk, Spanje) als zuid-oostelijk (Italië, Griekenland, Turkije, Syrië). Dit is de tweede melding uit Mallorca.

Kleine Karekiet, *Acrocephalus scirpaceus*, ringnr. Stavanger E.861661

Geringd als 1e kj op 22 augustus 1998 in Borrevatnet, Noorwegen. Gevangen en los als 1e kj op 29 augustus 1998 op Vlieland door VRS 3e Kroonspolders. Kleine karekieten volgen de bekende trekroutes in Europa, dus een verrassing is het niet dat in het buitenland geringde vogels hier worden gevangen: o.a. 2 uit Finland, 22 uit Zweden, 10 uit Noorwegen, 14 uit Denemarken, 26 uit Frankrijk, 6 uit Portugal en 7 uit Spanje.

Zwartkop, *Sylvia atricapilla*, ringnr. Strasbourg BB.50295

Geringd als vrouw, 1e kj op 11 oktober 1998 te Villeton in Frankrijk. Tegen een raam gevlogen en weer losgelaten (opgave E. Haagsma) op 12 december 1998 in Drachten. Een Zwartkop is een "gewone" trekvogel die de gebruikelijk trekpatronen volgt, dus zijn er vele terugmeldingen van in Nederland geringde vogels uit België, Frankrijk, Spanje, Marokko, Tunesië enz. Ook in het buitenland geringde vogels worden hier natuurlijk gevonden, maar het aantal daarvan is op de vingers van een paar handen te tellen, dit is de vijfde met een franse ring. Opvallend is wel dat de vogel tussen 11 oktober en 12 december 1000 km naar het noorden vliegt.

Koolmees, *Parus major*, ringnr. Arnhem B.502063

Geringd als 1e kj op 20 juli 1991 door de heer A.H.N. Schaap. Sinds die datum vele keren teruggevangen door de heer Schaap, de laatste vangst is van 27 maart 1999. De vogel is dan acht jaar oud! Navraag bij de grote databank met koolmezen hier op het lab (1955-1999), leert dat er vogels zijn die 9 (4 stuks) à 10 jaar (1 exemplaar) worden, maar het blijft uitzonderlijk. In de Europese 'langst levenden' lijst staat een "duitse" Koolmees van 14 jaar oud.

Koolmees, *Parus major*, ringnr. Arnhem F.918930

Geringd als vrouw, 1e kj op 25 November 1997 in de woonwijk het Gijmink te Goor door H. Bouwmeester. In dezelfde winter werd de vogel op 12 Jan 1998 door Henri tijdens een avondcontrole in een nestkast op enkele honderden meters van de ringplek aangetroffen. De vogel werd in het broedseizoen bij een poging gegevens voor het RAS-project te verzamelen niet aangetroffen, maar werd op 20 oktober 1998 wel door een Baltische ringer gecontroleerd en gemeld als Koolmees,

vrouw, na 1e kj in Neringos Litouwen op 1012 km van de ringplaats!
Een exemplaar van de vele koolmezen die eind Oktober 1997 ons land
kwamen binnenvallen?

